

งานประชุมวิชาการสมาคมพุดตาวินิจฉัยและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุไทย ประจำปี พ.ศ. 2564
เรื่อง Practical pearls for long term care in the new normal era

O10 : Cost Analysis of end of life care for elderly patient
at hospital and home

Received: 11 January 2021
Revised: 15 May 2021
Accepted: 23 August 2021

Chitnapa Vanichvarotm, Nitikul Thongnum

Public Health officer Institute of Geriatric Medicine, Ministry of Public Health

Abstract

The study aims to find unit cost for elderly patient in end of life care at hospital and home and Palliative care Outcome in 9 provinces: Chiang Mai, Lampang, Sakon Nakhon, Khon Kaen, Suphan Buri, Chachoengsao, Lop Buri, Nakhon Si Thammarat and Krabi. The study was cost analysis. Questionnaire was carried out to evaluate study subjects' unit cost for elderly patient in end of life care and palliative care outcome. Study subjects were 232 elderly people aged 60 years and over: 2 groups, patient in end of life care at hospital/caregivers were 62 people and patient in end of life care at home/caregivers were 170 people.

Palliative care Outcome from POS was not significantly with elderly patient in end of life care at hospital and home. It found that mean of unit cost was responsible by elderly patient/ relative in cancer end of life care at hospital was 24,516.09 bath/people, was 63,228.60 bath/people at home, in longterm care was 29,536.25 bath/people at hospital and was 67,950.03 bath/people at home. Mean of total unit cost for elderly patient in end of life care to date of death for patient in end of life care at hospital was 121,923.61 bath/person and was 116,675.07 bath/person at home. Mean of unit cost for elderly patient in end of life care at hospital was higher than care at home. Most of the unit cost was the medical cost. Mean of end of life care for cancer (at hospital was 125,398.64 bath/person, at home was 120,024.37 bath/person was more than longterm care (at hospital was 114,918.34 bath/person, at home was 140,569.37 bath/person).

Keyword : Unit cost, End of life care for elderly patient

O10 : การวิเคราะห์ต้นทุนการดูแลผู้ป่วยสูงอายุนะยะท้ายที่โรงพยาบาลและที่บ้าน

นางสาวจิตนภา วาณิชโรตม์¹ นางนิตกุล ทองน่วม²

¹นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สถาบันเวชศาสตร์สมเด็จพระสังฆราชญาณสังวรเพื่อผู้สูงอายุ

²นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สถาบันเวชศาสตร์สมเด็จพระสังฆราชญาณสังวรเพื่อผู้สูงอายุ

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ต้นทุนการดูแลผู้ป่วยสูงอายุนะยะท้ายที่โรงพยาบาลและที่บ้าน เป็นการวิจัยเชิงเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข ศึกษาต้นทุน (cost analysis) การดูแลผู้ป่วยสูงอายุนะยะท้าย ใช้เครื่องมือประเมินทางเศรษฐศาสตร์ และใช้มุมมองทางสังคม (Societal perspective) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนของการดูแลผู้ป่วยสูงอายุนะยะท้ายที่บ้าน และโรงพยาบาลและผลลัพธ์ทางการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง (Palliative care Outcome Scale : POS) ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วยสูงอายุนะยะท้าย และผู้ดูแลหลัก ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบ cluster multistage sampling ในพื้นที่ 4 ภาค แบ่งเป็นกลุ่มผู้ป่วยสูงอายุนะยะสุดท้ายที่มีความประสงค์จะเสียชีวิตที่บ้าน/โรงพยาบาล (ที่คาดว่าจะเสียชีวิตภายใน 6 เดือน) เลือกผู้รับบริการโดยการสุ่มอย่างง่าย ในจังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง ขอนแก่น สกลนคร ลพบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา นครศรีธรรมราชและจังหวัดกระบี่ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่โรงพยาบาล 62 คน และกลุ่มตัวอย่างที่บ้าน 170 คน ผลการศึกษามีดังนี้

1. ผลลัพธ์การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองในผู้ป่วยสูงอายุนะยะท้าย (Palliative care Outcome Scale : POS) ในการดูแลที่โรงพยาบาลและดูแลที่บ้านไม่แตกต่างกัน

2. ข้อมูลต้นทุน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่ผู้ป่วยและญาติรับภาระในการดูแลผู้ป่วยจนเสียชีวิต

กลุ่มที่เป็นผู้ป่วยมะเร็งที่ดูแลในโรงพยาบาล 24,516.09 บาท/คน และดูแลที่บ้านเป็น 63,228.60 บาท/คน

กลุ่มที่เป็นผู้ป่วยเรื้อรังที่ดูแลในโรงพยาบาล 29,536.25 บาท/คน และดูแลที่บ้านเป็น 67,950.03 บาท/คน

ค่าเฉลี่ยต้นทุนรวมการดูแลผู้ป่วยจนเสียชีวิต (ผู้ป่วยและญาติรับภาระและต้นทุนทางการแพทย์) ในผู้ป่วยดูแลที่โรงพยาบาลเป็น 121,923.61 บาท/คน และในผู้ป่วยดูแลที่บ้านเป็น 116,675.07 บาท/คน ค่าเฉลี่ยต้นทุนของการดูแลผู้ป่วยระยะท้ายที่โรงพยาบาลมีต้นทุนสูงกว่าที่บ้าน ต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนทางตรงทางการแพทย์ การดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็ง (ที่โรงพยาบาลเป็น 125,398.64 บาท และที่บ้านเป็น 120,024.37 บาท) มีต้นทุนสูงกว่าการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง (ที่โรงพยาบาลเป็น 114,918.34 บาท และที่บ้านเป็น 140,569.37 บาท)

คำสำคัญ : ต้นทุน การดูแลผู้ป่วยสูงอายุนะยะท้าย